

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17P/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223201991
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2023:7223201991.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. V., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. Ž.X. L. X, V., t. č. bytom A. K. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, dieťa rodičov: N. C., W.. XX.XX.XXXX, bytom T. Ž.X. L. X, V. a Y. V., W.. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, V., v konaní o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

I. Dočasne zveruje Y. L. V., W.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Y. V., W.. XX.XX.XXXX.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn: 17P/34/2023.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.03.2023 otec maloletej žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zverí maloletú L. do osobnej starostlivosti otca a určí styk matky s dcérou každú stredu od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti tretej osoby, ktorú určí súd. Spolu v návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh vo veci samej na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej.

2. V návrhu uviedol, že maloletá je jeho jediným dieťaťom, matka má ďalšie 2 maloleté deti. Rodičovské práva a povinnosti k maloletej L. neboli doposiaľ súdom upravené. Od narodenia jej zabezpečuje osobnú starostlivosť matka. Jeho spoluzitie s matkou maloletej bolo poznačené hádkami, výčtkami a fyzickými atakmi matky voči otcovi. Bola závislá na drogách a vyjadril podozrenie, že táto doposiaľ trvá. Zároveň je silná fajčiarka a fajčí aj v byte, kde sú deti. Matkino správanie a nazeranie na svet je podľa jeho názoru neusporiadené, trpí častými zmenami nálad, je psychicky nestabilná. Z uvedených dôvodov boli matke dve deti odobraté z osobnej starostlivosti. Dlhodobo sa snažil dohodnúť s ňou, aby odovzdala maloletú do jeho osobnej starostlivosti. Matka to kategoricky odmietala. Maloletú zneužíva na to, aby od neho získala peniaze. Častokrát podmieňuje ich vzájomné stretnutie tým, aby jej dal peniaze, kúpil jedlo, alkohol alebo cigarety. Maloletá navštevuje materskú školu, z ktorej mu boli v poslednej dobe poskytované informácie o tom, že chodí do škôlky hygienicky zanedbaná, hladná a nedostatočne oblečená. Jej oblečenie je častokrát zadymené, nevypraté. Dňa 3.5.2023 mu zavolala matka maloletej, aby si prišiel pre maloletú, nakoľko ona je aj so svojim otcom na polícii. Obaja boli políciou zaistení a umiestnení v cele policajného zaistenia. Dôvodom bol ich konflikt v domácom prostredí, pri ktorom sa mali vzájomne napádať, vyhrážať a útočiť na seba nožmi. Konflikt sa odohral pred očami maloletej L.. Uviedol, že aktuálne sa maloletá nachádza u jeho matky. Vyrovnáva sa s prežitou udalosťou, k matke sa vrátiť nechce, trasie sa aj pri zmienke o návrate, bojí sa. Nechce chodiť ani do škôlky, pretože sa bojí, že zo škôlky ju vyzdvihne matka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti vyjadril obavu zo vzniknutej

situácie, ktorá je ohrozením života a zdravia maloletej. On má zabezpečené vhodné podmienky na to, aby sa postaral o maloletú. Jeho matka je ochotná mu so starostlivosťou pomáhať pričom maloletá je na nich citovo naviazaná.

3. Spolu s návrhom otec súdu doručil čestné vyhlásenie svojej matky zo dňa 20.02.2023, správu z materskej školy zo dňa 10.02.2023, úradný záznam spisovaný Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Košice dňa 14.11.2022 a kópiu rodného listu maloletej.

4. Podľa správy predloženej Materskej školy Q. XX, V. maloletá mala po nástupe do materskej školy výborné adaptačné schopnosti, prejavovala záujem o nové informácie, zapájala sa do výchovno-vzdelávacieho procesu. V súčasnosti však vykazuje vo svojej vekovej kategórii slabšie vzdelávacie výsledky v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Zmeny nastali aj v jej správaní. V čase kedy je dieťa u otca prichádza do školy pravidelne, upravené v odevoch primeranej veľkosti. V čase starostlivosti matky chodí do materskej školy nepravidelne, upravené, niekedy v odevoch veľkostne neprimeraných dieťaťu. Materská škola komunikuje len s otcom, ktorý rieši vzniknuté problémy a uhrádza všetky poplatky.

5. Súd z úradných registrov zistil, že Okresným súdom Košice II bol vydaný trestný rozkaz sp. zn. OT/76/2023 zo dňa 6.3.2023, ktorým bola matka uznaná vinnou z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/,b/ Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody v rozsahu 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

6. Na výzvu súdu sa k návrhu vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“), ktorý uviedol, že spisová dokumentácia maloletých detí matky je vedená na úrade od roku 2018 z dôvodu podaného anonymného podnetu na zanedbávanie starostlivosti matky o maloletú L.. V roku 2019 bolo úradom prijaté opakované písomné oznámenie zo strany UNLP, ktoré sa týkalo novorodeného maloletého dieťaťa M. C., W.. XX.X.XXXX s podozrením na závislosť matky v súvislosti s jej výsledkami laboratórnych vyšetrení - t. j. pozitivita na amfetamíny a metamfetamíny. V rodine detí úrad vykonával v súvislosti s uvedenými podnetmi opatrenia sociálnoprávnej ochrany a kurately v zmysle platnej legislatívy. V priebehu roka 2021 boli v rodine vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately cestou terénnej sociálnej práce. Dňa 25.1.2022 bolo úradu doručené hlásenie zo strany UNLP v ktorom je uvedené, že pri pôrode tretieho dieťaťa matky dňa 20.01.2022 preukázalo toxikologické vyšetrenie matky podozrenie na prítomnosť psychotropných látok. Úrad opätovne preveril dňa 01.02. 2022 situáciu v rodine maloletých detí s výsledným konštatovaním, že matka t. č. nedokáže samostatne a konzistentne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, najmä s ohľadom na potrebu ich ochrany, bezpečia a stabilného rodinného prostredia bez prítomnosti patologických javov, ktoré súvisia s preukázaným nadmerným užívaním návykových resp. psychotropných látok zo strany matky, čím môžu byť aktuálne maloleté deti vážne ohrozené na ich živote či zdraví. Z uvedených dôvodov boli maloleté deti matky M. a W. C. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky, ktorá býva v tesnej blízkosti bytu matky. Ekonomické a finančné zabezpečenie celej rodine poskytuje prastará matka, ktorá hradí matkine bývanie spolu so svojim synom Y.. Medzi matkou a jej partnerom Y. W., ktorý je otcom mal. detí W. a M. dochádzalo aj v minulosti k rôznym konfliktným situáciám, nezhodám a sporom. O maloletú L. striedavo zabezpečoval starostlivosť otec a matka, ktorej však pomáhala vo veľkej miere prastará matka maloletej spoločne so starým otcom, ktorý žije s matkou maloletej v jednej domácnosti. Matka maloletej nedisponuje finančnými prostriedkami, je odkázaná na rodinných príslušníkov.

7. Matka maloletej spočiatku súhlasila s tým, aby mal. L. ostala aj naďalej u otca. Neskôr telefonicky kontaktovala úrad s tým, že nevidí dôvod, pre ktorý by mala byť L. u otca, lebo v čase incidentu nebola prítomná v jej domácnosti. Všetky deti sa nachádzali v byte u prastarej matky. Otec sa na úrad dostavil spoločne s maloletou L.. Uviedol, že bol kontaktovaný zo strany starej matky z matkinej strany ako aj starého otca z dôvodu, že sa v ich domácnosti odohral popisovaný incident. Maloletá L. sa spočiatku nachádzala v starostlivosti starej matky z matkinej strany a následne ju prevzal do svojej starostlivosti. Matka maloletej ho kontaktovala s tým, aby jej poskytol financie. Napokon uviedla, že je dobre, keď ostane L. u neho, lebo nemá financie na zakúpenie potravín pre dieťa. Maloletá v domácnosti otca je zvyknutá, nakoľko medzi rodičmi prebiehala striedavá starostlivosť, je na otca naviazaná, v domácnosti sa cíti bezpečne. Úrad vykonal pohovor s maloletou L., ktorá uvádzala ako sa mamka s Y. (partner matky) často háda a aj sa bijú, ona im na to povie, aby prestali, ale oni ju aj tak nepočúvajú. Stáva sa, že mamka doma spí, a keď ju maloletá budí, mamka jej povie, choď preč, a dedo je vtedy opitý, ona ide ku babke do vedľajšieho bytu. Na otázku ako trávi čas s ockom, povedala, že s taťkom boli na hojdačke v J. na loďke, aj s babkou chodia po výletoch. Je jej smutno za sestričkou L., ako nazývajú mal. W., aj za babkou, dedom, ale aj za mamou. Úrad kontaktoval starú matku z matkinej strany, ktorá uviedla, že bola privolaná do ich domácnosti v čase incidentu a o mal. L. sa postarala. Uviedla, že matka sa o deti nedokáže postarať, stráca kontakt s realitou, je nebezpečná pre okolie ako aj pre seba, nie je vhodné,

aby pokiaľ sa nepôjde liečiť zabezpečovala starostlivosť o dieťa. Je závislá z užívania návykových látok a bez cudzej pomoci si sama nedokáže pomôcť. Potvrdila, že otec matky užíva alkoholické nápoje, a následne je v domácnosti ťažká a dusivá atmosféra, kedy dochádza ku konfliktným situáciám. Úrad vykonal aj sociálne zisťovanie v domácnosti otca, kde sa nachádzal otec, maloletá L. ako aj stará matka. Z pozorovania vyplynulo, že mal L. sa v domácnosti cíti prirodzene, rešpektuje pokyny dospelých osôb. Bola čisto a pekne oblečená, hygiena domácnosti je hodnotená veľmi dobre.

8. V závere úrad poukázal na to, že neodkladný zásah súdu, t. j. dočasné zverenie maloletej L. do starostlivosti otca je v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa a je dôvodný vzhľadom k naliehavej potrebe ochrany jeho bezpečia, zdravia a priaznivého psychického a fyzického vývinu, ktoré môžu byť zo strany jeho matky vážne ohrozené.

9. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 CMP súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

10. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

11. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

13. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

15. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

18. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

19. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

20. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe

neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

21. Po oboznámení sa s obsahom návrhu má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca dôvodný. Navrhovateľ osvedčil neodkladnosť zásahu do pomerov maloletého dieťaťa. Z podaného návrhu vyplýva, že matka nedokáže maloletej zabezpečiť riadnu starostlivosť. Nedisponuje finančnými prostriedkami, je plne odkázaná na pomoc rodiny. Podľa vyjadrenia jej matky je závislá z užívania návykových látok. Starší súrodenci maloletej boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky. Matka nedokáže maloletej zabezpečiť bezpečné a stabilné výchovné prostredie, nakoľko v jej domácnosti dochádza k hádkam a násiliu. Vzťahy v domácnosti sú značne narušené a nie sú vhodné pre riadny psychický a fyzický vývin dieťaťa. V dôsledku uvedených skutočností bola matka uznaná vinnou z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/,b/ Trestného zákona a odsúdená k podmienenému trestu odňatia slobody. Aktuálne sa maloletá nachádza v osobnej starostlivosti otca, ktorý má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie jej starostlivosti. Domácnosť otca maloletá pozná nakoľko rodičia jej zabezpečovali striedavú osobnú starostlivosť. Ich vzťah je dobrý. S poukazom na uvedené súd dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca. V konaní bola dostatočne osvedčená naliehavá potreba na úpravu pomerov maloletého dieťaťa v záujme ochrany jej bezpečia, zdravia a priaznivého psychického a fyzického vývinu, ktoré by ponechaním v starostlivosti matky mohli byť vážne ohrozené.

22. V časti úpravy styku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko tento nepovažoval za dôvodný. V tejto časti nebola osvedčená neodkladnosť zásahu do pomerov maloletého dieťaťa. Za daných okolností súd považuje za najvhodnejšie ponechať styk neupravený súdnym rozhodnutím čo znamená, že rozsah stretávania bude závisieť od aktuálnej situácie a dohody rodičov. Rodičia doposiaľ realizovali striedavú osobnú starostlivosť o maloletú, na ktorej sa dokázali dohodnúť. Je potrebné dôsledne rozlíšiť, kedy je na mieste okamžitý zásah súdu odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia, a kedy je potrebné vyčkat' na rozhodnutie vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je vytvorený dostatočný priestor na zistenie skutočného stavu za účelom posúdenia či tento konkrétny návrh otca na úpravu styku je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je možné zistiť len na základe vykonaného dokazovania v konaní vo veci samej na zistenie aký model realizácie styku bude pre dieťa najoptimálnejší.

23. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podal zároveň aj návrh vo veci samej, v zmysle § 330 ods. 1 C.s.p., súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

24. Dodáva, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 367 CMP, ktorý sa aplikuje na prípady, kedy dieťa má u seba niekto neoprávnene a súd takejto osobe nariadi dieťa odovzdať osobe oprávnenej. Maloletá sa fakticky nachádza v osobnej starostlivosti otca a nie je dôvod ukladať niekomu povinnosť dieťa odovzdať i s prihliadnutím na skutočnosť, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej doposiaľ rozhodované nebolo.

Poučenie:

Proti uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.